

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 188/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov **mesta Prešov**, Hlavná 73, Prešov, IČO 00 327 646, a obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených Advokátskou kanceláriou Babjak s. r. o., Zvonárska 8, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Martin Babjak, proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 15 C 46/2022-35 z 12. augusta 2022 a uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 15 C 46/2022-53 z 28. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Mesto Prešov (ďalej aj „sťažovateľ“), a obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka“ alebo spolu „sťažovatelia“), sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. februára 2023 a doplnenou 21. februára 2023 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 15 C 46/2022-35 z 12. augusta 2022 a uznesením okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-53 z 28. novembra 2022. Navrhujú napadnuté uznesenia okresného súdu zrušiť a priznať im náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ ako právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami [§ 1 v spojení s § 22 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“)], zastúpený sťažovateľkou – tiež právnickou osobou, ktorá je obchodnou spoločnosťou s ručením obmedzeným so 100 % majetkovou účasťou sťažovateľa, sa žalobou doručenou okresnému súdu

1. júna 2022 domáhal proti fyzickým osobám – R. N., E. M. a R. M. vypratania konkrétne špecifikovaného bytu v jeho vlastníctve bez práva na zabezpečenie bytovej náhrady.

3. Okresný súd uznesením č. k. 15 C 46/2022-35 z 12. augusta 2022 vydaným vyšším súdnym úradníkom rozhodol, že zastúpenie sťažovateľa sťažovateľkou nepripúšťa [§ 89 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)], keďže sťažovateľka nie je advokátom a ako splnomocnená zástupkyňa sťažovateľa vystupuje v ďalších najmenej trinástich konaniach vedených okresným súdom, ktoré spolu skutkovo nesúvisia, čo zakladá domnienku, že nejde iba o jednorazovú alebo ojedinelú činnosť. Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť.

4. Okresný súd uznesením č. k. 15 C 46/2022-53 z 28. novembra 2022 vydaným sudcom sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú (§ 250 ods. 1 CSP) s tým, že § 89 ods. 2 CSP umožňuje súdu rozhodnúť, že zastúpenie zástupcom, ktorého si strana zvolila, nepripúšťa. Okresný súd rovnako konštatoval, že sťažovateľka nie je advokátom a že táto ako zástupkyňa sťažovateľa vystupuje vo viacerých konaniach vedených okresným súdom, ktoré spolu skutkovo nesúvisia. Podľa okresného súdu má sťažovateľ možnosť zvoliť si na účely súdneho konania zástupcu z radov advokátov alebo inú fyzickú osobu, ktorá bude na zastupovanie spôsobilá, tak aby nedochádzalo k porušeniu § 89 CSP a súd nemal pochybnosť o tom, že takýto mandant neoprávnene zarába na zastupovaní, keďže jediným spoločníkom tejto spoločnosti je sťažovateľ.

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] uvádzajú, že sťažovateľka ako mandatár je v zmysle Dodatku č. 3 k Mandátnej zmluve zo 14. februára 2014 uzatvorenej v zmysle § 566 a nasl. Obchodného zákonníka zaviazaná a súčasne splnomocnená vykonávať pre mandanta okrem iných aj „činnosti na úseku právnej pomoci“ spojené so zabezpečením vymáhania pohľadávok vrátane ich príslušenstva vzniknutých z titulu nezaplateného nájomného za byty, ako aj vypratania bytov v súdnych a exekučných konaniach, k čomu jej bola udelená plná moc. Tento model zastúpenia predpokladá normatívna právna úprava [§ 11 ods. 4 písm. l) zákon o obecnom zriadení], ktorá umožňuje obciam a mestám zriaďovať, zrušovať a kontrolovať rozpočtové a príspevkové organizácie a na návrh starostu alebo primátora vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovať ich majetkovú účasť v právnickej osobe. Nejde teda o klasický prípad zastúpenia na základe splnomocnenia podľa § 89 CSP a už vôbec nie o tzv. pokútnictvo, ako to nesprávne uvádza okresný súd v odôvodnení napadnutých uznesení. Sťažovatelia sú presvedčení, že okresný súd pristúpil k výkladu a aplikácii § 89 ods. 2 CSP príliš formalisticky bez zohľadnenia konkrétnych okolností danej veci. V kontexte uvedeného považujú právny záver okresného súdu o nemožnosti zastúpenia sťažovateľa v konaní o vypratanie konkrétne špecifikovaného bytu vo vlastníctve sťažovateľa sťažovateľkou za absurdný a arbitrárny.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (body 1 a 2) uznesením okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-35 z 12. augusta 2022 (bod 3) a uznesením okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-53 z 28. novembra 2022 (bod 4) vydanými v konaní o vypratanie konkrétne špecifikovaného bytu vo vlastníctve sťažovateľa spravovaného sťažovateľkou.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-35 z 12. augusta 2022

7. Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy).

8. Z uvedeného vyplýva, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity ochrany ústavnosti ústavným súdom podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 135/05, II. ÚS 137/2019, II. ÚS 166/2021, I. ÚS 251/2022 a iné).

9. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť (§ 239 ods. 1 CSP). O sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie (§ 248 CSP).

10. Takúto sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-35 z 12. augusta 2022 sťažovateľ podal a okresný súd o nej rozhodol uznesením č. k. 15 C 46/2022-53 z 28. novembra 2022.

11. Čo sa týka povahy sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka podľa Civilného sporového poriadku, ústavný súd už judikoval, že «Sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka je koncipovaná ako účinný prostriedok nápravy v zmysle čl. 13 dohovoru vyžadujúceho existenciu vnútroštátneho prostriedku, ktorý príslušnému orgánu umožní rozhodnúť o vznesenej námietke porušenia práv vyplývajúcich z dohovoru a zjednať adekvátnu nápravu. O sťažnosti rozhoduje vždy sudca, ktorý môže napadnuté uznesenie „zamestnanca súdu“ (súdneho úradníka) vždy zrušiť a doceliť tak ústavnou normou čl. 142 ods. 2 ústavy sledovaný legitímny cieľ – nápravu vadného rozhodnutia (PL. ÚS 10/2019, ZNaU 35/2019).».

12. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti týkajúcej sa námietky porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-35 z 12. augusta 2022 odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde].

III.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-53 z 28. novembra 2022

13. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 311/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného sudu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (IV. US 43/04). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

14. Sťažovateľ považuje uznesenie okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-53 z 28. novembra 2022, ktorým zamietol sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-35 z 12. augusta 2022 o nepripustení zastúpenia sťažovateľa sťažovateľkou za absurdné a arbitrárne vo vzťahu k výkladu a aplikácii § 89 ods. 2 CSP (body 5 a 6).

15. Strana sa môže dať v súdnom spore zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 89 ods. 1 prvá veta CSP). Zástupcom môžu byť v zásade tri subjekty – ktorákoľvek osoba spôsobilá na riadne zastupovanie (tzv. všeobecný zástupca, napr. rodinný príslušník, priateľ a pod.), advokát (ktorý môže vykonávať advokáciu jednak samostatne, ale aj v združení spolu s inými advokátmi ako spoločník verejnej obchodnej spoločnosti, ako komplementár komanditnej spoločnosti alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným) a právnická osoba s osobitnými úlohami vo vzťahu k ochrane práv tzv. slabšej strany, a to právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa (§ 291 CSP – spotrebiteľské spory), právnická osoba, ktorej cieľom alebo predmetom činnosti je ochrana pred diskrimináciou (§ 308 CSP – antidiskriminačné spory) a odborová organizácia (§ 317 CSP – individuálne pracovnoprávne spory).

16. Zákonodarca pri zastúpení sporovej strany jednoznačne preferuje zastúpenie advokátom, čo vyplýva priamo z § 89 a nasl. CSP.

17. Ktorákoľvek sporová strana sa môže dať zastupovať aj inou osobou, fyzickou alebo právnickou, ak nejde o prípady povinného zastúpenia advokátom (§ 90 CSP, § 429 ods. 1 CSP) alebo o tzv. spor bez možnosti laického zastúpenia (§ 91 CSP). Súčasne sa však vystavuje riziku, že súd takéto zastúpenie nepripustí z dôvodov podľa § 89 ods. 2 CSP.

18. Zo znenia zákona je evidentné, že zastúpenie inou osobou ako advokátom je prípustné v ojedinelých prípadoch, *ad hoc* a jednorazovo. Ak takéto zastupovanie vykazuje prvky opakujúcej sa služby poskytovanej systematicky a pravidelne, vystavuje sa sporová strana riziku legitímneho rozhodnutia o nepripustení zastúpenia, ako tomu bolo v tomto prípade. Navyše, je evidentné, že zástupca žalobcu nie je oprávnený na odplatné poskytovanie právnych služieb, čo vyplýva aj z jeho predmetu činnosti podľa Obchodného registra Slovenskej republiky. Odkaz na mandátnu zmluvu, podľa ktorej poskytuje neprofesionálny mandatár mandantovi služby vymedzené ako „činnosti na úseku právnej pomoci“, je teda nenáležitý a skôr môže evokovať otázky súvisiace s neoprávneným podnikaním.

19. Toto obmedzenie platí iba pre procesné splnomocnenie v režime Civilného sporového poriadku a nevzťahuje sa na zastúpenie podľa hmotného práva, kde si môže zastúpený bez ďalšieho zvoliť zástupcu, ktorý nie je advokátom (§ 31 a nasl. Občianskeho zákonníka).

20. V posudzovanom prípade nebola spornou skutočnosť, že mandátnou zmluvou v znení jej dodatku č. 3 sa sťažovateľka ako mandatár zaviazala, že pre sťažovateľa ako mandanta na jeho účet zariadi za odplatu určité obchodné záležitosti uskutočnením právnych úkonov v mene sťažovateľa alebo uskutočnením inej činnosti a sťažovateľ sa zaviazal zaplatiť sťažovateľke za to odplatu, ani skutočnosť, že sťažovateľka ako zástupkyňa sťažovateľa vystupuje vo viacerých konaniach vedených okresným súdom, ktoré spolu skutkovo nesúvisia.

21. Ústavný súd poukazuje na to, že mestské zastupiteľstvo je orgánom samosprávy mesta, ktoré rozhoduje o základných otázkach života mesta, pričom do jeho kompetencie patrí (aj) zriaďovať, zrušovať a kontrolovať rozpočtové a príspevkové organizácie mesta, resp. zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov mesta do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovať majetkovú účasť mesta v právnickej osobe [§ 11 ods. 4 písm. l) v spojení s § 24 ods. 1 zákona o obecnom zriadení]. Právo obce (mesta) zo svojho majetku založiť právnickú osobu (obchodnú spoločnosť) vyplýva aj z § 6 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“). Všetky právne úkony spojené s nakladaním s majetkom obce (mesta) musia mať písomnú formu, inak sú neplatné (§ 6 ods. 6 zákona o majetku obcí).

22. Správa majetku obce (mesta) je súhrn oprávnení a povinností správcu alebo mestskej časti k tej časti majetku, ktorú im obec (mesto) zverila (zverilo) do správy alebo ktorú správca nadobudol vlastnou činnosťou. Správca alebo mestská časť sú oprávnení a povinní majetok obce (mesta) držať, užívať na plnenie úloh v rámci predmetu činnosti alebo v súvislosti s ním, brať z neho úžitky a nakladať s ním v súlade s týmto zákonom a so zásadami hospodárenia s majetkom obce (mesta); mestská časť tiež v súlade so štatútom mesta (§ 6 ods. 3 zákona o majetku obcí). Správca nemôže nadobudnúť majetok do svojho vlastníctva. Majetok, ktorý správca nadobúda, je vlastníctvom obce (mesta). Správca alebo mestská časť vykonáva právne úkony pri správe majetku obce (mesta) v mene obce (mesta). Správca alebo mestská časť koná v mene obce (mesta) pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku obce (mesta), ktorý spravuje (§ 6 ods. 4 zákona o majetku obcí). Ustanovenie § 6 ods. 4 zákona o majetku obcí však nemožno vykladať tak, že správca majetku môže zastupovať obec v súdnom spore ako všeobecný zástupca na základe procesného plnomocenstva (§ 89 ods. 1 CSP).

23. Pre lepšie pochopenie ústavný súd dáva do pozornosti, že otázkou aktívnej vecnej legitímácie subjektu v zmysle § 6 ods. 4 zákona o majetku obcí v súdnom konaní (o nároku na náhradu škody) sa zoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení č. k. 1 Cdo 86/2017 z 30. mája 2018, pričom konštatoval, že *„Obec môže svoj majetok spravovať sama, alebo sprostredkované, t. j. prostredníctvom správcu majetku obce. Správcom majetku obce v širšom význame môže byť rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zriadená obcou/mestom podľa § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy (správca majetku obce podľa osobitného predpisu). Správca majetku obce vykonáva správu zvereného majetku a je oprávnený a povinný starať sa o majetok obce, t. j. tej časti majetku, ktorú mu obec zverila do správy alebo ktorú správca nadobudol vlastnou činnosťou, užívať ho na plnenie úloh v rámci predmetu činnosti alebo v súvislosti s ním, brať z neho úžitky, nakladať s ním v súlade so zákonom o majetku obcí a so zásadami hospodárenia s majetkom obce. To, že správca majetku obce tento majetok spravuje však neznamená, že tento majetok aj vlastní – zákon len oprávňuje správcu majetku obce na nakladanie s majetkom obce. Správca nenadobúda do svojho vlastníctva majetok obce, tento majetok nadobúda len do správy. Správca majetku obce v širšom význame (rozpočtová*

alebo príspevková organizácia zriadená obcou) je oprávnený nakladať s majetkom zvereným mu do jeho správy a má taktiež povinnosti podľa § 6 ods. 3 zákona o majetku obcí. Zároveň vykonáva za obec právne úkony pri správe majetku obce v mene obce. Správca majetku obce koná v mene obce pred súdmi, ako i pred inými orgánmi v tých veciach, ktoré sa týkajú majetku obce v jeho správe. Z uvedeného vyplýva, že na takéto konanie nie je potrebné osobitné plnomocenstvo, ide teda o prípad zákonného zastúpenia.“

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia dospel k záveru, že výklad a aplikácia § 89 ods. 2 CSP okresným súdom zodpovedajú ústavnému štandardu súdnej ochrany práv sťažovateľa, ktorý sa na neho obrátil so žalobou o vypratanie konkrétne špecifikovaného bytu v jeho vlastníctve spravovaného sťažovateľkou. V danej veci mal okresný súd nesporne preukázané, že sťažovateľka ako zástupca sťažovateľa ako žalobcu nie je advokátom (tzv. všeobecný zástupca) a vystupuje ako zástupca vo viacerých konaniach. Táto skutočnosť sama osebe legitimuje okresný súd na to, aby zastúpenie nepripustil v režime § 89 ods. 2 CSP. Ústavnému súdu neprináleží za daných okolností preskúmať vecnú správnosť takéhoto rozhodnutia, ktoré je v plnej kompetencii všeobecného súdu. Navyše, ani okolnosti prípadu neindikujú taký potenciálny zásah do základných práv sťažovateľa, ktorý by si vyžadoval uplatnenie kasačnej právomoci v rámci ústavnoprávneho prieskumu. Predmetné konanie nie je právoplatne skončené a záleží najmä na sťažovateľovi, či v ňom ďalej bude postupovať tak, aby okresný súd mohol vec meritórne prejednať a rozhodnúť.

25. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnymi názormi okresného súdu, zameniac si zastupovanie podľa predpisov práva hmotného s procesným zastúpením v súdnom spore podľa civilného práva procesného, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) totiž nepatrí právo sporovej strany dožadovať sa toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sporová strana predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 284/08).

26. Keďže medzi uznesením okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-53 z 28. novembra 2022 a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.3. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-35 z 12. augusta 2022 a uznesením okresného súdu č. k. 15 C 46/2022-53 z 28. novembra 2022

27. O sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov (m. m. III. ÚS 319/2012, III. ÚS 131/2012, I. ÚS 243/2011, II. ÚS 245/2011). O nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom, prípadne rozhodnutím orgánu štátu a osobou

sťažovateľa ide zvlášť vtedy, ak sťažovateľ nie je účastníkom namietaného konania alebo aspoň jeho relevantnej (namietanej) časti (m. m. II. ÚS 191/04, III. ÚS 117/08).

28. V napadnutom konaní o vypratanie konkrétne špecifikovaného bytu vo vlastníctve sťažovateľa spravovaného sťažovateľkou sťažovateľka nemá procesné postavenie strany sporu (body 17, 18, 24 a 26), nebolo jej doručované rozhodnutie okresného súdu podľa § 89 ods. 2 CSP ani sa proti nemu nebránila (§ 239 ods. 1 CSP) a ani jej nevznikol ústavnoprávny nárok na to byť zástupcom (čl. 47 ods. 2 ústavy *a contrario*).

29. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako podanú neoprávnenou osobou [§ 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde].

30. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite nezaoberal.

31. Len pre úplnosť dáva ústavný súd do pozornosti, že právne služby na území Slovenskej republiky poskytujú advokáti, ako aj ďalšie fyzické osoby a právnické osoby uvedené v § 30 písm. b), c), d), e) a i) za podmienok a spôsobom ustanoveným týmto zákonom [§ 1 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“)] a že poskytované právnych služieb nie je živnosťou, pričom od 1. januára 2004 zanikli aj živnostenské oprávnenia, ktoré umožňovali poskytovanie právnych služieb za odmenu [§ 3 ods. 2 písm. zg) a § 80f zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov]. Z uvedených zákonných ustanovení taktiež nesporne vyplýva, že sťažovateľka, ktorá podľa zákona o advokácii (§13 – § 15) nie je, a to aj s ohľadom na predmet svojej činnosti, takou právnickou osobou, ktorá by mohla poskytovať právne služby.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. marca 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu